

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW KOMUNIKACJI RP ODDZIAŁ W KROŚNIE

Polish Association of Engineers & Technicians of Transportation Department in Krosno
38-400 Krosno, ul. Lewakowskiego 53 Tel./fax 13/432-30-12
e-mail: biuro@klubdiagnosty.pl, www.klubdiagnosty.pl
REGON: 370018453 NIP: 684-10-59-472

Krosno, dnia 5 kwietnia 2016 r.

Wniosek o zmianę art. 84 ust. 3 ustawy - Prawo o ruchu drogowym

Niniejszy wniosek może być przesyłany różnym osobom i podmiotom wyłącznie w całości, w celu zmiany absurdalnego naszym zdaniem przepisu odnoszącego się do cofania uprawnień diagnostom samochodowym.

Na podstawie art. 84 ust. 3 pkt. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym Starosta cofa diagnoście uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli, stwierdzono przeprowadzenie przez diagnostę badania technicznego niezgodnie z określonym zakresem i sposobem wykonania, natomiast na podstawie art. 84 ust. 4 przytoczonej ustawy w przypadku cofnięcia diagnoście uprawnienia do wykonywania badań technicznych, ponowne uprawnienie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna. Oznacza to, iż diagnosta samochodowy jest zobowiązany do przeprowadzenia badania technicznego w sposób zgodny z określonym zakresem i sposobem jego wykonania, aby nie narazić się na cofnięcie uprawnień na okres 5 lat.

Należy jednak stwierdzić, iż wykonanie badania technicznego w sposób zgodny zarówno z zakresem jak i ze sposobem jego wykonania jest w niektórych przypadkach co najmniej kontrowersyjne. Nawet drobne uchybienie może w konsekwencji spowodować duży problem zarówno dla diagnosty samochodowego i jego rodziny (brak możliwości wykonywania pracy) jak również dla pracodawcy (brak doświadczonego pracownika), bowiem absurdalnie skonstruowany jest przepis odnoszący się do cofania uprawnień diagnostom samochodowym, bez stosowania gradacji kar w związku z popełnianymi błędami w trakcie badania technicznego. Diagnosty samochodowi, którzy bez przeprowadzanych badań technicznych przedłużają okres dopuszczenia pojazdu do ruchu podlegają tej samej karze co diagnosty, którzy popełnią nawet drobny błąd. Uważamy, iż pomiędzy takimi diagnostami nigdy nie należy stawiać znaku równości. Brak gradacji kar w odniesieniu do diagnostów samochodowych jest pominięciem środków represyjnych, jakie mogą być zastosowane w konkretnej sprawie.

Wprawdzie § 9 rozporządzenia w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 776 z późn. zm.) wskazuje możliwość prostowania popełnionych uchybień, jednakże odnosi się on wyłącznie do oczywistych omyłek. Naszym zdaniem art. 84 ust. 3 ustawy - Prawo o ruchu drogowym powinien zostać zmieniony w sposób, który wykluczy cofnięcie uprawnień do wykonywania badań technicznych za popełniony, drobny błąd. Oczywiście, jesteśmy zdania aby błędów nie popełniać, jednakże jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny z dnia 31 sierpnia 2006 r., w sprawie I OSK 1151/05 *„Nie może być bowiem tak, iż pochopne działanie organu i subiektywna ocena urzędników zadecyduje o tym, że w gruncie rzeczy z błahych powodów pozbawiać się będzie obywatela uprawnień, które decydują nie tylko o jego statusie zawodowym, ale także o statusie materialnym jego rodziny”*.

Poniżej przedstawiamy zatem tylko cztery przykłady (jest ich jednak dużo więcej) obrazujące pracę diagnostów samochodowych, z których wynika, iż łatwo popełnić błąd pośród wyjątkowo skomplikowanych przepisów odnoszących się do przeprowadzania badań technicznych pojazdów.

Przykład nr 1

Zgodnie z § 6 ust. 6 rozporządzenia w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach, termin badania ponownego powinien być liczony począwszy od daty przeprowadzenia badania, w którym stwierdzono te usterki. We wcześniejszym stanie prawnym (Dz. U. Nr 155 poz. 1232 - § 6 ust. 5) nawet Dyrektor Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Infrastruktury błędnie wskazał na piśmie w 2009 roku, iż termin ten powinien być wyznaczony od daty uzyskania pozytywnego wyniku badania, co zostało zdementowane po naszej interwencji przez Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w 2012 roku, pomimo faktu, iż przepis w ówczesnym stanie prawnym był tożsamy. Tym samym diagnosty, którzy stosowali się do błędnego stanowiska narażali się na cofnięcie uprawnień.

Przykład nr 2

W oparciu o załącznik nr 1 dział I w zamieszczonej tabeli (ustereka o kodzie 5.2.3) rozporządzenia w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach, wskazana jest metodyka badania technicznego, z której jednoznacznie wynika, iż obowiązkiem diagnosty samochodowego jest wykonanie pomiaru i regulacja ciśnienia w oponach. Zatem brak wykonania pomiaru i regulacji ciśnienia w oponach podczas okresowego badania technicznego może stanowić potencjalne zagrożenie dla diagnosty.

Przykład nr 3

W oparciu o załącznik nr 1 dział I w zamieszczonej tabeli (usterka o kodzie 7.1.5 „b”) rozporządzenia w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach, znajduje się informacja z której jednoznacznie wynika, iż obowiązkiem diagnosty samochodowego jest obowiązkowa kontrola organoleptyczna poduszki powietrznej jeśli takowa jest zainstalowana w pojeździe. W przypadku gdy poduszka powietrzna „wyraźnie nie działa” diagnosta jest zobligowany do określenia wyniku badania jako negatywny. Jedno jest pewne – wykorzystanie organoleptycznej metody nie wystarczy aby jednoznacznie określić czy poduszka działa, czy też nie. Samo włączenie kontrolki odnoszącej się do poduszek powietrznych nie jest bowiem równoznaczne z ich działaniem.

Przykład nr 4

W oparciu o załącznik nr 1 dział V § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach kontrola szczelności obudowy zbiornika i obudowy zaworów w instalacji zasilania gazem LPG obejmuje:

- 1) pokrycie preparatem pniącym miejsc połączeń obudowy zaworów;
- 2) wprowadzenie i uszczelnienie końcówki przewodu sprężonego powietrza do otworu przewodu wentylacyjnego; jeżeli są dwa otwory, drugi otwór powinien być szczelnie zatkany;
- 3) doprowadzenie sprężonego powietrza pod ciśnieniem 0,01 MPa do otworu przewodu wentylacyjnego obudowy zaworów.

Naszym zdaniem łącząc przytoczony przepis z załącznikiem nr 9 § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2015 r. poz. 305 z późn. zm), należy dojść do wniosku, iż w warunkach wyposażenia stacji kontroli pojazdów obecnie niemożliwe jest przeprowadzenie badania technicznego w sposób zgodny z przepisami. Żadne bowiem urządzenie z wymienionych w § 14 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów (Dz. U. z 2006 r. Nr. 40 poz. 275) nie gwarantuje, aby diagnosta samochodowy przeprowadzający badanie techniczne mógł w sposób precyzyjny doprowadzić sprężone powietrze pod ciśnieniem 0,01 MPa do otworu przewodu wentylacyjnego obudowy zaworów. Doprowadzenie sprężonego powietrza pod ściśle określonym ciśnieniem do otworu przewodu wentylacyjnego obudowy zaworów jest więc niemożliwe przy wykorzystaniu urządzeń wynikających z rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów, toteż wydawać by się mogło, iż najlepszym rozwiązaniem byłoby usunięcie takowych czynności przez diagnostów samochodowych z rozporządzenia.

Kończąc niniejszy wniosek przytaczamy fragment prawomocnego wyroku WSA z Bydgoszczy z dnia 29.03.2011 r. sygnatura akt II SA/Bd 1408/10, w którym znajduje się wiele istotnych informacji dotyczących gradacji kar:

„Pozbawienie uprawnień wymaganych w wielu zawodach jest poprzedzone postępowaniem dyscyplinarnym prowadzonym przy zastosowaniu procedur karnych, postępowania cywilnego czy administracyjnego. Postępowania dyscyplinarne przewidują:

- *ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2008 r., Nr 136, poz. 857 ze zm.),*
- *ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko – weterynaryjnych (Dz. U. z 2009 r., Nr 93, poz. 767 ze zm.),*
- *ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708 ze zm.),*
- *ustawa z 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178 ze zm.),*
- *ustawa z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. Nr 5, poz. 42 ze zm.),*
- *ustawa z 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 ze zm.),*
- *ustawa z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. Nr 73, poz. 443 ze zm.),*
- *ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.),*
- *ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071),*
- *ustawa z 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763 ze zm.),*
- *ustawa z 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 49, poz. 509 ze zm.),*
- *ustawa z 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r., Nr 189, poz. 1158 ze zm.) oraz inne ustawy regulujące zawody prawnicze.*

Wszystkie te regulacje przewidują pozbawienie uprawnień do wykonywania określonych czynności lub zawodu, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i zagwarantowaniu obwinionemu określonych gwarancji procesowych. We wszystkich wskazanych uregulowaniach, które mówią o karach w postępowaniu dyscyplinarnym, przewidziana jest gradacja kar.

Wszystkie wskazane ustawy jako kary wymieniają w kolejności upomnienie i naganę. W dalszej kolejności przewidziane są kary pieniężne (np. art. 83 ustawy o izbach lekarskich, art. 31 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach..., art. 72 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, art. 51 § 1 Prawa o notariacie), zakazy pełnienia określonych funkcji lub zawieszenie w prawie wykonywania zawodu (ustawa o samorządzie pielęgniarek i położnych, ustawa o izbach lekarskich, ustawa o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów, ustawa o rzecznikach patentowych).

Pozbawienie prawa wykonywania zawodu, wydalenie ze służby (kuratorskiej), skreślenie z listy psychologów, wydalenie z samorządu biegłych rewidentów – są to kary, które wymierzone są w ostateczności. Są one wymienione na ostatnim miejscu w katalogu kar dyscyplinarnych. Różnicowanie wymierzonych kar dyscyplinarnych uzasadnione jest zróżnicowanym stopniem naruszenia obowiązków służbowych, rodzajem winy i stopniem nasilenia złej woli oraz innymi okolicznościami obciążającymi i usprawiedliwiającymi.

Przytoczenie tych wszystkich uregulowań ma celu wykazanie, że uregulowanie ustawy – Prawo o ruchu drogowym mówiące o pozbawieniu uprawnień diagnosty jest ewenementem na tle systemu prawa. Przepis nie wprowadza bowiem żadnych rozróżnień mających na celu zróżnicowanie stopnia winy i tym samym zróżnicowania sankcji. W myśl art. 84 ust. 3 ustawy – Prawo o ruchu drogowym cofnięcie uprawnień diagnoście jest obligatoryjne, niezależnie od stopnia przewinienia i jego rodzaju. Przepis ten nie daje żadnych uprawnień do miarkowania konsekwencji. Należy podzielić wypowiedziany w literaturze przedmiotu pogląd, że "bez istnienia dostatecznie zróżnicowanego zespołu sankcji trudno byłoby przecież wyobrazić sobie normalne funkcjonowanie regulacji administracyjnoprawnej" (Z. Kmiecik: ogólne zasady prawa i postępowania administracyjnego, Warszawa 2000 str. 122)

Warto wskazać, iż skutek wydania decyzji o cofnięciu uprawnień pociąga za sobą niemożność wydania przez organ osobie zainteresowanej ponownego uprawnienia wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu uprawnień stała się ostateczna (art. 84 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym). Oznacza to, że decyzja starosty w tym zakresie jest w skutkach równoważna orzeczeniu przez sąd powszechny środka karnego w postaci zakazu wykonywania określonego zawodu lub pełnienia funkcji (wyrok NSA z 31 sierpnia 2006 r. sygn. I OSK 1151/05 Lex nr 275441). Ten rodzaj sankcji nie różni się zbyt wiele od sankcji kryminalnych. Implikuje to stosowanie zasady, że wątpliwości winny być rozstrzygnięte na korzyść obwinionego.

Tego rodzaju sankcja jest niewątpliwie bardzo dotkliwa i winna być zarezerwowana dla drastycznych naruszeń przez diagnostę prawa.

Nie oznacza jednak, że przy orzekaniu tego rodzaju sankcji administracyjnej nie należy przestrzegać zasad sprawiedliwości a pozbawienie prawa wykonywania zawodu – tak jak to jest w innych uregulowaniach – pozostawić dla sytuacji drastycznych naruszeń prawa.

W tym miejscu należy także wspomnieć o Rekomendacji Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (91) 1 przyjętej 13 lutego 1991 r. dla Państw Członkowskich w sprawie sankcji administracyjnych. Rekomendację stosuje się do aktów administracyjnych, które nakładają na osoby – z racji ich postępowania sprzecznego ze stosującymi się normami – karę, czy to w formie grzywny, czy też jakiegoś środka karnego, czy to pieniężną, czy też nie. Kary te są nazywane sankcjami administracyjnymi. Nie uważa się za stanowiące sankcje administracyjne: środków, które władze administracyjne są zobowiązane podjąć w rezultacie postępowania karnego i sankcji dyscyplinarnych. Rekomendacja wskazuje na podstawowe zasady obowiązujące przy wymierzaniu sankcji administracyjnych. M.in. postępowanie w sprawie

nałożenia sankcji administracyjnej ma spowodować ustalenie, czy w określonym stanie faktycznym i prawnym na podmiocie będącym uczestnikiem postępowania ciążył obowiązek, którego niewykonanie jest zagrożone sankcją administracyjną i czy zostały wypełnione przesłanki wymierzenia sankcji (art. 5).”

Reasumując, naszym zdaniem art. 84 ust. 3 ustawy - Prawo o ruchu drogowym należy bezwzględnie zmienić. Nie można stawiać znaku równości między diagnostami samochodowymi, którzy zwyczajnie mogą się pomylić, a tymi którzy bez przeprowadzanych badań technicznych przedłużają okres dopuszczenia pojazdu do ruchu drogowego. Ponadto, do czasu nowelizacji ustawy – Prawo o ruchu drogowym każdy organ administracji państwowej sprawujący nadzór nad stacjami kontroli pojazdów zanim wyda końcową decyzję w przedmiocie cofnięcia uprawnień do wykonywania badań technicznych pojazdów powinien w pierwszej kolejności uwzględnić, czy przyjęte działanie jest proporcjonalne do obranego celu tj. zgodne z konstytucyjną zasadą proporcjonalności.

Z poważaniem

Wiceprezes Zarządu
Oddziału SITK RP w Krośnicach
[Signature]
inż. Artur Salata
Koordynator ds. SKP